

APROBAT

In sedinta Biroului permanent al
Camerei Deputatilor

din data de 18.04.2017

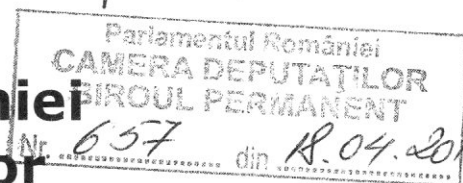
Nr. Ref M 22

15a/ 575/ 11.04.2017

657

Parlamentul României Camera Deputaților

INFORMARE

Privind participarea la Reuniunea Președinților de Comisii pentru afaceri sociale, care s-a desfășurat în Malta, în perioada 23 – 24 martie a.c

În data de 24 martie a avut loc în Malta Reuniunea Președinților de Comisii pentru Afaceri Sociale.

La această acțiune au fost prezenți reprezentanți ai parlamentelor din Austria, Croația, Irlanda, Olanda, Germania, Italia, Anglia, Lituania, Letonia, Luxemburg, Malta, Polonia, Slovacia, Slovenia, Spania, Ungaria, Portugalia, Cehia, Suedia, Grecia, Bulgaria, România, Belgia, Danemarca, Estonia, Finlanda, Norvegia, reprezentanți ai Comisiei Europene, ai Parlamentului European, ai Albaniei și Turciei, ca state candidate.

Din partea Parlamentului României au participat domnul deputat Adrian Solomon, președinte al Comisiei pentru Muncă și Protecție Socială din Camera Deputaților și domnul senator Daniel Valer Breaz, secretar al Comisiei pentru Muncă, Familie și Protecție Socială din Senat. Din delegație a făcut parte și domnul Radu Aldea, consilier în cadrul Comisiei pentru Muncă, Familie și Protecție Socială din Senat.

Discursul de bun venit a fost rostit de catre dl Angelo Farrugia, președintele Camerei Reprezentanților din Malta.

Considerațiile introductive au fost susținute de catre dl. Anthony Agius Decelis, președinte al Comisiei pentru Afaceri Sociale din Camera Reprezentanților a Maltei.

De asemenea, a fost transmis discursul dnei Marianne Thyssen, comisarul european pentru ocuparea forței de muncă, afaceri sociale, competențe și mobilitatea forței de muncă.

Discuțiile s-au concentrat pe trei mari subiecte:

- **Sărăcia și excluziunea socială: spre o Europă mai favorabilă incluziunii;**
- **Factori care determină excluziunea socială, perspective diferite și schimburi de bune practici;**
- **Bilanțul politicilor Europa 2020 și calea de urmat.**

1. Sărăcia și excluziunea socială: spre o Europă mai favorabilă incluziunii

În acest context, în vederea realizării unei creșteri economice favorabile incluziunii sociale, Strategia Europa 2020 și-a propus modernizarea și consolidarea politicilor în materie de protecție socială, ocupare a forței de muncă, precum și a sistemelor de educație și formare.

Obiectivul Uniunii Europene este de reducere cu 20 milioane a numărului persoanelor amenințate de sărăcie, până în anul 2020 față de anul 2008, pentru aceasta fiind necesară sporirea eforturilor statelor membre de diminuare a inegalităților sociale, astfel încât beneficiile creșterii să poată fi accesibile tuturor.

Cu privire la acest subiect apare întrebarea legitimă: Ce este sărăcia? Au existat nenumărate definiții ale cuvântului „Sărăcie” cât și încercări de a diviza termenul între sărăcie absolută și sărăcie relativă. Comisia Europeană însăși, într-o serie de documente a declarat că „Se presupune că oamenii trăiesc în sărăcie, dacă veniturile și resursele lor sunt atât de reduse încât îi împiedică să aibă un standard de viață considerat acceptabil în societatea în care trăiesc. Din cauza sărăciei lor, ei sunt confrunțați cu mai multe dezavantaje, precum: șomajul, venituri scăzute, locuințe precare, acces redus la asistență medicală cât și accesul limitat la procesul de învățare, cultură, sport și recreere. Aceștia sunt adesea excluși și marginalizați în raport cu activitățile economice, sociale și culturale. De asemenea, acestor persoane le poate fi restricționat accesul la drepturile fundamentale”.

Din perspectiva diminuării nivelului de sărăcie, diverse documente juridice au inclus prevederi referitoare la eradicarea sărăciei și a excluziunii sociale. Printre aceste documente se află Tratatul de funcționarea a Uniunii Europene, Tratatul de la Amsterdam și Strategia Lisabona. În plus, în anul 2000, s-a înființat Comitetului pentru protecție socială, care are ca principal scop promovarea cooperării între statele membre și Comisie pe subiectul sărăciei și a excluziunii sociale.

În ciuda tuturor acestor eforturi întreprinse, cât și a diverselor proiecte și programe lansate, sărăcia și excluziunea socială sunt încă o realitate în Europa.

Principalele aspecte și concluzii evidențiate de speakeri și de participanți în cadrul dezbaterii

- Se impune întărirea rolului parlamentelor naționale și al Parlamentului European în promovarea incluziunii sociale la nivel național și la nivel european.
- Este nevoie de acțiuni puternice și pozitive pentru implementarea proiectelor și programelor care au ca scop reducerea nivelului de sărăcie.
- În primul rând este nevoie să se consolideze și să se aplice cât mai repede posibil măsurile legislative deja adoptate și abia apoi să se dorească o îmbunătățire a acestora.

- Toți actorii ar trebui implicați în procesul de aducere la zi a măsurilor privind reducerea sărăciei.
- Eradicarea sărăciei este fezabilă și ține în mare parte de alegerea politică.
- Orice persoană are dreptul la o viață în demnitate și, de asemenea, la o viață liberă de sărăcie.
- Combaterea sărăciei, a excluziunii sociale, promovarea justiției sociale și respectarea drepturilor fundamentale sunt obiective determinante ale UE.
- Austeritatea și criza economică din ultimii ani a contribuit la sporirea neîncrederii în rolul UE și a guvernelor naționale în ameliorarea acestei situații.
- Riscul cel mai mare cu privire la acest subiect îl au țări ca Bulgaria, România și Grecia care se confruntă cu procente ridicate (41,3%, 37,3% și 35,7%).
- Cel mai mic risc îl au țări ca Republica Cehă (14,0%), Suedia (16%), Olanda și Finlanda (16,8%).
- Politicile de austeritate au crescut în mod real nivelul de sărăcie în UE, în special prin pierderea locurilor de muncă și apariția șomajului pe termen lung, reducerea cheltuielilor și a beneficiilor acordate persoanelor cu handicap, copiilor, tinerilor etc.
- Necesitatea de a se pune la punct o viziune clară cu privire la UE care să conțină o componentă socială durabilă.
- Atingerea obiectivelor macroeconomice ale UE poate contribui la susținerea unor politici sociale cu efecte pozitive.
- Stabilirea unei dimensiuni sociale clare bazate pe drepturile sociale ale UE prin investiții sociale și ridicarea standardelor sociale.
- Elaborarea unor mecanisme clare pentru a se asigura participarea efectivă a ONG-urilor în procesul de reducere a nivelului de sărăcie în toate statele membre UE.

Intervențiile pe această primă temă de dezbatere au fost susținute de următorii participanți:

- Dna Katia Segers, Belgia - senator, șef al delegației;
- Dna Ines Strenja Linic, Croația - președinte al Comisiei pentru Sănătate și politică socială din Parlamentul Croației, șef de delegație;
- Dl Andreas Fakontis, Cipru - președinte al Comisiei permanente pentru Muncă, Protecție Socială și Asigurări Sociale din Camera Reprezentanților, șeful delegației;
- Dna Rita Rato - vice-președinte al Comisiei pentru muncă și securitate socială din Adunarea Republicii Portugheze, șef al delegației;
- Dna Hannakaisa Heikkinen - vice-președinte al Comisiei pentru Afaceri sociale și sănătate din parlamentul Finlandei, șeful delegației;
- Dl Mario Marazziti - președinte al Comisiei pentru Afaceri Sociale din Camera Deputaților, Italia, șeful delegației;

- Lord John Whitty - membru al Camerei Lorzilor a Regatului Unit al Marii Britanii, șeful delegației;
- Dna Gabriele Magdalena Schmidt - vicepreședinte al Comisiei pentru afaceri sociale și de muncă din Bundestag, Germania, șeful delegației.

2. *Factori care determină excluziunea socială, perspective diferite și schimburi de bune practici*

În rezoluția sa din 4 iulie 2016, Parlamentul European a recunoscut că spațiul UE se confruntă cu rate ridicate ale șomajului, cu inegalități economice și sociale și a subliniat necesitatea dezvoltării unor mecanisme de protejare a serviciilor publice în statele membre, inclusiv accesul la justiție, la sistemele de educație și sănătate, de îngrijire pentru copii, bătrâni și bolnavi și, de asemenea, menținerea în general a unui nivel ridicat de protecție socială. Pe lângă activitatea desfășurată de Uniunea Europeană și de multe alte entități din Europa, fiecare țară trebuie să evalueze propria situație și să vină cu politici și idei practice referitoare la modul de combatere a sărăciei și a problemelor sociale cu care se confruntă cât și cu privire la probleme de excluziune socială. Cooperarea între țările și parlamentele naționale poate ajuta prin oferirea de perspective asupra modului în care fiecare țară încearcă să se ocupe de aceste problemele la nivel local și pot servi drept sursă de inspirație pentru alte țări. La nivelul UE, acest lucru este deja realizat prin evaluări *inter pares*, în cazul în care discuțiile deschise au loc privind bunele practici selectate, între experții Comisiei Europene, cu intenția de învățare reciprocă.

Pentru țările care și-au propus să reducă sărăcia și riscul de excludere socială în mod eficient, acestea trebuie să inițieze politici care să vizeze în mod specific grupurile de oameni care tind să fie excluse social. Aceste state trebuie să ia în considerare provocările reale cu care se confruntă acești oameni și să găsească modalități de abordare a acestora făcând apel la cadre eficiente care să promoveze incluziunea socială, îmbunătățirea oportunităților de acces la servicii, precum și combaterea prejudecăților prezente în societate într-un mod care cu siguranță va produce o schimbare reală în viața celor care sunt excluși social.

Principalele aspecte și concluzii evidențiate de speakeri și de participanți în cadrul dezbaterii

- Câteva exemple de bune practici au fost prezentate de dna. profesor Angela Abela de la departamentul de Studii ale familiei din cadrul Universității din Malta și s-a axat mai ales pe familiile cu copii din această țară membră a UE.
- Printre altele s-a afirmat că, în prezent, economia malteză se află într-un moment foarte bun. A rămas rezistentă la efectele crizei

financiare din 2007-2008. Performanța economică actuală se caracterizează printr-o creștere robustă a PIB-ului real și prin menținerea unor niveluri foarte scăzute ale șomajului. Din acest punct de vedere, Malta se află într-un clasament european, pe locul al patrulea din UE, cu o rată a șomajului situată la 4,4% în luna ianuarie 2017 (Eurostat 2017) Statisticile privind sărăcia din Malta arată că între 2013 și 2015, rata sărăciei a crescut ușor de la 15,7% la 16,3%, în timp ce rata riscului de excluziune socială a scăzut de la 24% la 22,4 %. Sărăcia în rândul copiilor, de asemenea, a mers în jos, dar în Malta copiii continuă să fie grupul cel mai vulnerabil. În 2015, 23,4% au fost expuse riscului de sărăcie (6% mai puțin decât 2013) în timp ce 28,2% sunt expuse riscului de sărăcie și excluziune socială (3,8% puncte procentuale mai mică decât 2013). După 2013, au fost introduse măsuri bugetare pentru a reduce din povara care apasă familiile cu venituri mici. Una dintre astfel de măsuri se referă la reducerea cu 25% la facturile de apă și electricitate.

- Prim-ministrul maltez s-a angajat să realizeze o creștere a salariului minim și aceasta va fi una dintre măsurile care trebuie luate în exercitiul bugetar următor. La nivelul executivului maltez se consideră că această măsură este extrem de importantă pentru atingerea obiectivelor de reducere a riscului de sărăcie și excluziune socială.
- Totodată, dna Angela Abela a afirmat că se alătură altor cercetători care cred că sărăcia și excluziunea socială sunt rezultatul unei neglijențe profunde a societății în raport cu grupurile mai vulnerabile. Cu toții avem, în primul rând, o mare responsabilitate în protejarea drepturilor omului în cadrul acestor familii, inclusiv respectarea celor cinci drepturi sociale cu privire la ocuparea forței de muncă, accesul la locuințe decente, accesul la servicii de sănătate, la educație și la un sistem de protecție socială, toate acestea în sensul celor stabilite de Consiliul Europei.
- Copiii au dreptul să fie protejați iar părinții trebuie să fie sprijiniți să nu-și abandoneze și să-și despartă copiii din motive care țin de sărăcie. Acest cadru este extrem de important. Nici o cantitate de medicamente și/sau de intervenție psihologică sau programe îndreptate spre protejarea copiilor sau vizite la domiciliu nu vor putea lua locul unor părinți care muncesc și sunt încurajați să-și păstreze locurile de muncă, și prin efectul acestor măsuri să se creeze un cadru de familie prietenos atât pentru copii cât și pentru părinții cu responsabilități de îngrijire în general și de îngrijire a sănătății copiilor în special.
- Acestea sunt doar câteva dintre inițiativele care ar putea avea o influență directă asupra copiilor și asupra bunăstării familiilor.

Intervenții pe aceasta temă de dezbatere au fost susținute de următorii participanți:

- Dna Rita Rato - vice-președinte al Comisiei pentru muncă și securitate socială din Adunarea Republicii Portugheze, șef al delegației;

- Dna Ines Strenja Linic, Croația - președinte al Comisiei pentru Sănătate și politică socială din Parlamentul Croației, șef de delegație;
- Dl Georges Jean Pierre Engel- președinte al Comisiei pentru afaceri sociale și de muncă din Camera Deputaților, Luxemburg, șeful delegației;
- Dl Godfrey Farrugia - Membru al Comisiei pentru afaceri sociale din Camera Reprezentanților, Malta.

3. *Bilanțul politicilor Europa 2020 și calea de urmat*

Conform celor mai recente cercetări Eurostat, unul din patru cetățeni ai UE sunt expuși riscului de sărăcie sau de excluziune socială. Un astfel de număr mare de persoane care trăiesc la marginea societății subminează coeziunea socială și limitează potențialul cetățenilor europeni. Europa 2020 este strategia de creștere a UE pentru perioada care vine. Aceasta va permite UE să devină o economie inteligentă, durabilă și o economie favorabilă incluziunii. Concret, UE are stabilite cinci obiective ambițioase, Uniunea Europeană face eforturi mari pentru a depăși criza economică și pentru a crea condițiile care să favorizeze dezvoltarea unei economii mai competitive, cu un grad mai ridicat de ocupare a forței de muncă. Strategia Europa 2020 își propune să asigure o creștere economică inteligentă, prin investiții mai eficiente în educație, cercetare și inovare durabilă, prin orientarea decisivă către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon și favorabilă incluziunii, prin punerea accentului pe crearea de locuri de muncă și pe reducerea sărăciei. Strategia se concentrează pe cinci obiective ambițioase privind ocuparea forței de muncă, inovarea, educația, reducerea sărăciei și energia/clima. Nu este foarte ușor să se definească o creștere favorabilă incluziunii, deoarece definițiile variază și tind să fie vagi. În general, ceea ce pare a fi pe scară largă recunoscut că este o creștere favorabilă incluziunii presupune îmbunătățirea condițiilor de viață pentru marea majoritate a populației, în special pentru persoanele defavorizate, prin crearea de oportunități egale și reducerea barierelor în calea atingerii acestor obiective.

Cine este expus riscului de sărăcie și excluziune?

Copii, bătrâni, femei singure, părinții singuri, persoanele slab calificate, persoanele inactive - șomerii, inclusiv cei cu dizabilități, persoanele care trăiesc în zonele rurale și migranții se confruntă cu cea mai mare rată a riscului de sărăcie sau excluziune. Minoritățile etnice, inclusiv romii, nu pot fi identificate prin intermediul statisticilor oficiale ale UE, dar unele surse naționale indică faptul că acestea se confruntă, de asemenea, cu un risc ridicat de excluziune.

Principalele aspecte și concluzii evidențiate de speakeri și de participanți în cadrul dezbaterii

- Șefii de stat și de guvern s-au angajat să reducă cu cel puțin 20 milioane numărul de persoane din zona riscului de sărăcie și de excluziune socială în deceniul următor. Cum pot statele membre traduce aceste obiective în politicile lor naționale?
- E necesar să se stabilească rolul foarte clar pe care ar trebui să-l aibă parlamentele naționale în realizarea obiectivelor naționale.
- Crearea unor politici de ocupare și educație astfel încât acestea să devină niște instrumente eficiente pentru combaterea sărăciei și a excluziunii sociale.
- Crearea și a altor politici care să fie favorabile reducerii riscului de sărăcie și de excluziune socială.
- Elaborarea unor strategii de incluziune activă care să combine sprijinul bazat pe acordarea de ajutoare materiale combinate cu facilitarea accesului pe piața muncii și la servicii de sănătate și sociale în scopul prevenirii excluziunii sociale pe termen lung. Construirea, de asemenea, a unor strategii eficiente de dezvoltare a pieței muncii prin creșterea ratei de participare care vizează în special femeile și tinerii.
- O atenție specială trebuie acordată persoanelor fără adăpost cât și prevenirii și combaterii excluziunii de la accesul la locuințe decente.
- Asigurarea accesului universal la servicii de îngrijire medicală de calitate pentru toți cetățenii expuși riscului de sărăcie și excluziune socială cât și întărirea eforturilor de a menține un sector de sănătate eficient. În acest sens, a apărut întrebarea legitimă cu privire la cât de capabile sunt statele membre să ia unele măsuri pentru creșterea eficienței, durabilității și capacității de reacție pentru îngrijirea sănătății pe termen lung în contextul austerității și procesului alarmant de îmbătrânire a populației?
- Succesul Strategiei Europa 2020 depinde de un sistem integrat și abordări coerente între toate domeniile politice relevante, în special politicile economice, ocuparea forței de muncă, precum și o strânsă cooperare socială și între toate nivelurile de guvernare, partenerii sociali și societatea civilă.

Intervențiile pe aceasta temă de dezbatere au fost susținute de următorii participanți:

- Dl Daniel Valer Breaz – secretarul comisiei pentru muncă, familie și protecție socială din Senatul României, șeful delegației;
- Dl Adrian Solomon – președintele Comisiei pentru muncă și protecție socială din Camera Deputaților, România, șeful delegației;
- Dl John Curran, Irlanda - președinte al Comisiei pentru protecție din Parlament, șeful delegației;
- Dna Katia Segers, Belgia - senator, șef al delegației;

- Dl Andreas Fakontis, Cipru - președinte al Comisiei permanente pentru Muncă, Protecție Socială și Asigurări Sociale din Camera Reprezentanților, șeful delegației;
- Dna Hannakaisa Heikkinen - vice-președinte al Comisiei pentru Afaceri sociale și sănătate din Parlamentul Finlandei, șeful delegației;
- Dl Mario Marazziti - președinte al Comisiei pentru Afaceri Sociale din Camera Deputaților, șeful delegației;
- Dl Uroš Prikl - președinte al Comisiei pentru muncă, familie, politică socială și pentru persoanele cu handicap din Adunarea Națională a Sloveniei, șef de delegație;
- Dna Albana Vokshi - președinte al Comisiei pentru afaceri sociale din Parlamentul Albaniei, șef de delegație.

Partea Română, prin punctul de vedere prezentat, a susținut următoarele:

- o Vulnerabilitățile sociale și ocuparea forței de muncă sunt, în cele mai multe cazuri, consecințe directe sau indirecte ale opțiunilor de politică economică greșite.
- o Fără a neglija măsurile specifice de combatere a sărăciei și a excluziunii sociale, accentul principal ar trebui să fie pus pe rezolvarea problemei economice.
- o O Europă mai favorabilă incluziunii are nevoie de un nou model economic european.
- o Sărăcia și excluziunea socială nu sunt doar preocupări majore în sine, pentru că se traduc într-o lipsă de dreptate socială, dar, de asemenea, afectează performanța economică și de creștere, precum și coeziunea socială.
- o Statele membre ar trebui să fie susținute de un cadru european comun menit să faciliteze schimbul și circulația celor mai bune practici în lupta împotriva sărăciei și a inegalităților în creștere, și, prin urmare, indicatori comuni care furnizează date relevante pentru acțiunile naționale și ale UE, inclusiv măsuri legate de dezvoltarea durabilă.

Deputat Adrian Solomon

Președintele Comisiei pentru muncă și protecție socială a Camerei Deputaților

